

ORGAN NAKLİ SONRASI ALICI HASTANIN TABURCULUK EĞİTİMİ

Organ Nakli Klinik Eğitim Hemşiresi

GÜL NİHAL GÜZELDERE

HEMŞİRELİK

EVE GİDİŞ

Nakil sonrası eve dönüş çoğunlukla endişe vericidir. Hasta ve aile için yeni yaşama uyum sağlayabilmesi için eğitimin önemi çok büyüktür. İyileşmenin haftalar süren bir süreç olduğunu bilmeli. Bu süreci kısaltmanın kendi ellerinde olduğu önemi vurgulanmalı.

EĞİTİM BAŐLIKLARI

- Poliklinik
- İlaç Kullanımı
- Enfeksiyonlardan Korunma
- Yara Bakımı
- Genel Vücut Temizliği
- Beslenme ve Diyet
- Egzersiz
- Çalışma Ve Günlük Yaşam
- Aşı Ve Seyahat
- Hayvan Ve Bitkiler İle
- Temas

POLİKLİNİK

- Taburculuk sonrası ilk 1 ay 10 günde bir, sonraki 3 ay 15 günde bir, sonraki 6 ay ayda bir daha sonra yıllık kontrollere gelmelerini.
- Kontrollere gelirken sadece mide koruyucu ilaçlarını içmeli ve aç karınla gelmelerini
- Kan testlerinden sonra kahvaltı yapıp ilaç çizelgelerine göre ilaçlarını kullanmalarını.
- Kontrole gelmeden önce soracakları soruları not etmelerini.
- Kontrole gelirken o gün ki ilaçlarını yanında getirmeleri bilgisini veriyoruz.

İLAÇ KULLANIMI

- İlaçlarını verilen ilaç çizelgesine göre kullanmalı.
- Tedavi sürecinde ilaçların önemi vurgulanmalı.
- Hekim bilgisi olmadan ilaçlarda azaltma, arttırma yapılmamalı.
- İlaçlarını sadece su ile içmeli.
- Yanlış ilaç kullanımını hekime bildirmeli.
- İlaçları serin, kuru ve ışıksız ortamda saklamaları gerektiği bilgisini veriyoruz.

ENFEKSİYONLARDAN KORUNMA

- İlk 3 ay kalabalık ortamlara girilmemeli.
- İlk 3 ay eve ziyaretçi kabul edilmemeli.
- Kontrollere gelirken gerekirse çift maske kullanılmalı.
- Besinler bir kaç damla sirkeli suda bekletilmeli ve bol su ile yıkanmalıdır.

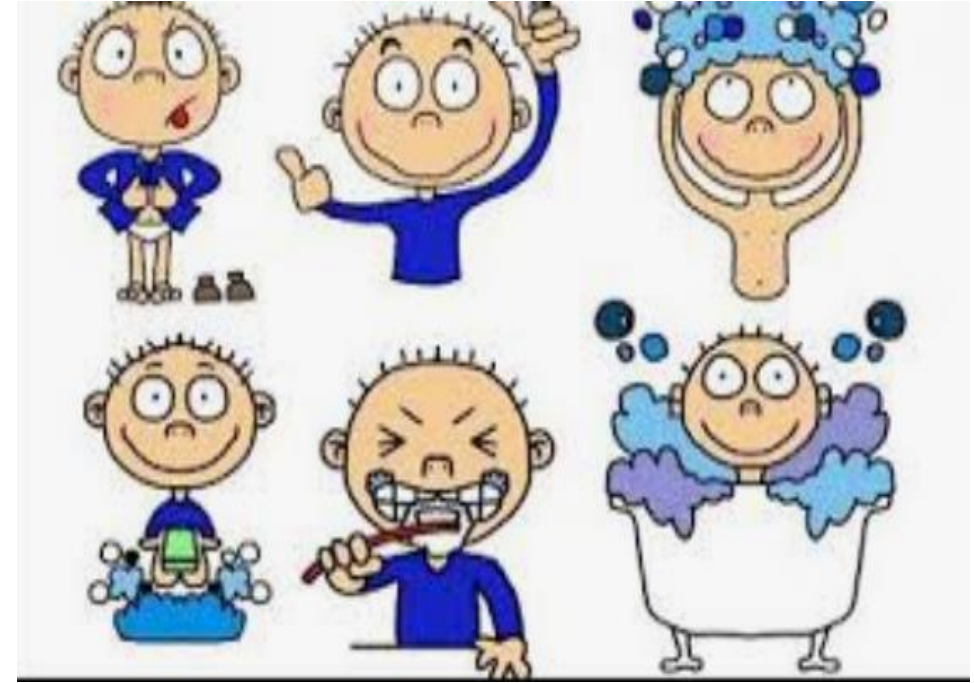
YARA BAKIMI

- Yara yerinde kızarıklık, şişlik, vücut ısısında artış...vb gibi durumlarda hekime bilgi verilmeli.
- Eğer dren ile taburcu olduysa bakımı, boşaltımı ve günlük boşaltılan miktarın kaydı anlatılmalı.
- Hatta hasta yada refakatçisi ile uygulama yaptırılmalı.

GENEL VÜCUT TEMİZLİĞİ

- Erkek hastalar mümkünse evde traş olmalı.
- Kadın hastaların manikür pedikür setleri kendilerine ait olmalı.
- Nakil sonrası ilk 1 yıl saç boyama işlemi yapılmamalı.
- Banyo, tuvalet ve mutfak temizliğine özellikle dikkat edilmeli.
- Günlük vücut temizliği yapılmalı.
- Havlular günlük değiştirilmeli.
- Tırnak temizliği düzenli yapılmalı.
- **Eller sık sık sıvı sabun ile yıkanmalıdır.**

<https://www.slaytyerim.com/slayt/7255-vucut-temizligi-okul-oncesi-egitim>

GENEL VÜCUT TEMİZLİĞİ

- Yemek sonrası dişler yumuşak diş fırçası ile fırçalanmalı.
- Önerilen ağız bakım ürünü ilk 6 ay kullanılmalı.
- Çok ciddi durum yoksa 6 ay sonra diş bakımına gidilmeli.
- 6 ayda bir diş muayenesi yapılmalıdır.

BESLENME VE DİYET

- Kortizon kullanımına bağlı az yağlı, az şekerli ve az tuzlu besinler tüketilmeli.
- Günlük 3 litre su içilmeli.
- Süt ve süt ürünleri pastörize tercih edilmeli.
- Besinler günlük ve taze olmalı.
- Meyve ve sebzeler bol su ile yıkanmalı.
- Kabuklu yiyecekler soyularak yenmelidir.

BESLENME VE DİYET

Kortizona bağı kan şekerinde yükselme olabileceği için;

- * Susuzluk
- * Sık idrara çıkma
- * Bulanık görme

diyabetin belirtisi olabileceğinden nakil ekibine mutlaka bilgi verilmeli.

EGZERSİZ

Önerilen en iyi egzersiz yürüyüş ve bisiklete binmektir. Fakat yürüyüş esnasında

- *kalp ağrısı
- *göğüste sıkışıklık hissi
- *nefes alamama
- *yorgunluk
- *düzensiz nabız

gibi durumlarda egzersizi bırakmalı hekimine bilgi vermelidir.

<https://www.sekipaltuncan.com/hipertansiyon/hipertansiyon-ve-egzersiz>

H E M Ş İ R E L İ K

ÇALIŞMA VE GÜNLÜK YAŞAM

- Nakilden 3 ay sonra iş, okul kısacası günlük yaşantıya dönebilir.
- İlk 6 ay 2-3 kilonun üzerinde ağırlık kaldırılmamalıdır.
- Güneş ışınının dik açıyla geldiği saatlerde dışarı çıkılmamalıdır.
- Güneş koruyucu kremler uzun giysiler ve şapka ile korunulmalıdır.
- Nakilden 1 ay sonra araba kullanabilirler.
- Sigara ve alkol kesinlikle uzak durmalıdırlar.
- Nakilden 6 hafta sonra cinsel ilişkide bulunabilir.(tek eşlilik)

AŞI VE SEYAHAT

- Grip ve zatüre aŐılarını her yıl yaptırmalılar.
- Diđer tüm aŐılar için ise hekime danıŐmalılar.
- Hasta kendini iyi hissettiđi an seyahat edebilir. Fakat ;
 - * ortamın temizliğine
 - * temiz su varlığına
 - * yeterli ilaç bulundurmaya
 - * konaklama yerinin hastane yakınlarında olmasına özen göstermeliler.

<https://www.indyturk.com/node/339506/d%C3%BCnya/floridada-a%C5%9F%C4%B1-pasaportu-yasakland%C4%B1>

HAYVANLAR VE BİTKİLERLE TEMAS

- Veteriner kontrolünde olsa dahi ilk 2 yıl hayvanlarla temas etmek enfeksiyon açısından son derece sakıncalı. Akvaryumda balık dahi beslenmesi uygun değil.
- Bahçe toprak işlerinden 2 yıl uzak durulmalı. Saksıda çiçek dahi beslemek sağlık açısından uygun değil.

<https://www.temizsozluk.com.tr/aile/kedi-dostu-bitkiler-kedili-evde-hangi-bitkiler-yetistirilir.html>

H E M Ő İ R E L İ K

HEKİMİNİZE BAŐVURMANIZ GEREKEN DURUMLAR

- 38 dereceyi bulan vücut ısısı olursa
- Yara yerinde kötü kokulu akıntı, şişkinlik, kızarıklık, ağrı ve hassasiyet olursa
- Aşırı kilo artışı, el ve ayaklarda ödem olursa
- Tansiyon düştüğünde ya da yükseldiğinde
- İdrar renginde koyulaşma olursa
- İdrar miktarında azalma olursa

KAYNAKLAR

1. Collins BH, et al. Long-term results of liver transplantation in older patients 60 years of age and older. *Transplantation*, 2000. 70(5): p. 780-3
2. Thuluvath PJ., Yoo HY. Graft and Patient Survival After Adult Live Donor Liver Transplantation Compared to a Matched Cohort Who Received a Deceased Donor Transplantation. *Liver Transplantation*, Vol 10, No 10 (October), 2004: pp 1263–1268
3. Haberal M, Emirođlu R, Karaciđer Transplantasyonu Temel ve SistematiK Cerrahi, 1. basım, Bölüm 111.4, İzmir, Güven Kitapevi, Cilt 1, sayfa 711- 738, 2005
4. Sözbilen M, Tokat Y, Organ Prezervasyonu, Temel ve SistematiK Cerrahi, 1.basım, Bölüm 111.4, İzmir, Güven Kitapevi, Cilt 1,sayfa 631-645, 2005
5. Urata K, Brault A, Rocheleau B, et al. Role of Kupffer cells in the survival after rat liver transplantation with long portal vein clamping times. *Transpl Int* 13.420-427, 2000
6. Urata K, Brault A, Huet PM. Effects of portal vein clamping tim eon rat liver microcirculation following extended cold preservation and transplantation. *Transpl Int* 12.408-414, 1999

TEŞEKKÜRLER

HEMŞİRELİK

